

„Saj me nihče ne vidi!“

Dovolj je igranja za danes!“ Tako je zaklical France, ko je zadnjikrat zagnal žogo v zrak. France je bil deček kakih enajst let. Bil je v četrtem razredu ljudske šole.

Ko se naveliča igranja, spravi žogo v vrečico, obleče jopico in se vrne domov. Solnce je grelo na modrem nebu in pošiljalo svoje tople žarke na zemljo z vso močjo. Ubogi France pride domov ves potan in spehan. Mati mu dado južino. Sestrica pa dela računsko nalogo v kotu pri mizi. France se obrne do nje, in ko vidi njeno nalogo, zardi in reče v skrbeh: „Tudi jaz moram spisati računsko nalogo! danes nisem še videl ni knjižice ni peresa.“

„Res, France!“ mu odvrne sestra, „kaj bo s teboj? Ves si se poslabšal, odkar so odšli oče na potovanje. Nalog ne pišeš in učiš se prav malo. Kaj bo, če pojde tako naprej.“ France zardi na sestrine besede, povese glavo in gre v svojo sobo. Ko se vsede k mizi, premišlja, kaj naj počne. Računske naloge namreč ni v stanu napraviti sam, ker se po očetovem odhodu ni učil skoraj nič več računstva. Vendar odpre miznico, da si poišče iz nje knjige in računski zvezek. Vesel vzklikne, ko zagleda računski zvezek svojega sošolca Pavla. Ta mu ga je namreč posodil, da prepíše leni Francek brez umevanja iz njega nalogo.

Ko privleče knjižico iz miznice, preudarja najprvo, bi li sam napravil nalogo ali bi jo kar prepisal. Najbolje bi bilo — si misli — da bi šel na vrt v senco pod košato črešnjo. Nato pa dé samprisebi: „V par minutah lahko prepisem nalogo, potem grem pa lahko pohajkovat po vrtu; čeravno še ne znam nič za jutrišnje šolske ure. Saj imamo tudi risanje in petje, zato pa sem že davno mojster; saj me gospod učitelj vsakokrat pohvali v tem. Zato imam čisto vest, čeravno ne znam računstva.“

To premišljeva seže France po pero in črnilo ter se začne ozirati po sobi, ga li nihče ne gleda, ker prepisuje nalogo.

Ko jo površno prepíše, odide na vrt. Pri odhodu pa vtakne nekaj smodčici podobnega v žep.

Ko pride na vrt pod košato črešnjo, začne ogledovati semtertja, ga li nikdo ne opazuje, potem pa grizti sladkor, ki ga je bil ukradel doma. Nazadnje hoče še zapaliti smodčico. Pod črešnjo se mu zdi kraj nekako prejaven ter hiti zato daleč konec vrta v kot. Tam stoji veličastna lipa. Po celem vrtu se razširja prijeten duh njenega cvetja. Košate veje se razprostirajo dalečokoli. Pod drevesom stoji zelena trata in klopi. Tukaj se zabava in hladi Francetova družina v toplem poletju dolgo v noč.

France sede najprvo na klop, a ko mu tam nič kaj ni všeč, se odpravi na lipo. Tu se mu zdi kraj za kajenje primernejši. Saj si misli, da ga skozi drevesno listje „nihče ne vidi“.

Ko si poišče na drevesu primeren prostor, kjer bi brez skrbi sedel ter pušil, tedaj izvleče iz žepa smodčico in vžigalico ter začne pušiti, misleč, da ga „nihče ne vidi“.

Valčke dima spušča v zrak, z roko pa si podi nadležno muho z nosa. Kmalu je prve smodčice konec. Nato vzame iz škatljice v žepu drugo ter jo prižge. Ošabno sedi med lipovim cvetjem, puši ter si zopet misli: „Saj me nihče ne vidi.“

Kmalu pa zakrije oblak solnce, na vzhodu se pokaže več sivih oblakov, vse kaže na prihod nevihte. Ne dolgo — in vse nebo je ogrnjeno s sivimi oblaki. France se pa ne zmeni za to ter puši svojo smodčico hladnokrvno naprej.

Naenkrat se zabliška, in takoj nato trešči v drevo, kakih petdeset korakov oddaljeno od Franceta. Razkolje deblo do tal. Nebo še bolj zatemni, blisk šviga semtertja in grom bobni. Hudo se prestraši France, ko se ulije huda ploha. Naglo spleza z lipe ter hiti domov.

Dež pa postaja vedno močnejši. Vmes priletava tudi sodra, da hudobni France skoro opeša in ne more dalje. Utrujen se vsede na štor, ki stoji pod črešnjo. Dečkova obleka je že skozi premočena. France sedi na štoru, trepeče od mraza, pred očmi mu švigajo

bliski in bobneči grom ga pretresa. Strahu se zdrzne in leže v travo. Tam ostane, dokler ne mine nevihta.

Mati niso bili v skrbeh, misleč, da je France pri sosedovem Stanku.

Kmalu pa poneha nevihta; lahek dežek začne padati in sedmerobarvna mavrica se prikaže na nebu. Vse kaže na boljše. Svetlo solnce se še enkrat pokaže in orumeni vinorodne gričke.

Ko vidijo mati, da še ni Franceta domov, gredo najprvo k sosedovim; ko ga pa tam ne najdejo, se odpravijo iskat ga po vrtu.

France se ravno dvigne iz trave, ko zagleda nedaleč od sebe skrbljivo — mater. Pa mati se še bolj prestrašijo, ko zagledajo otroka v takem položaju, upadlega in do kože mokrega.

Dobra mati ga popeljejo domov. Tu mu 'pre-skrbe suhe obleke in ga denejo v gorko posteljo. Mirno zaspi France in leži do drugega jutra, dokler ga mati ne pokličejo. France sicer že more govoriti, pa toži, da ga še vedno nekaj boli v prsih in zato ne more vstati.

Mati pokličejo zdravnika. Ko ta pride mu po-toži France svoje bolečine. Pove mu tudi, zakaj je bolan, da je sedel na lipi ter pušil smodčice. Medtem pa je prišla nevihta, da ni mogel domov.

Hudo je bil France bolan, imel je vnetje pljuč. Dobri zdravnik mu je pomagal z zdravili, kar je le mogel in znal. Mati in sestra sta mu pa ljubeznivo stregli.

Medtem so prišli oče s potovanja. Žalostno so gledali na bolnega sinčka.

Francetu, pa ni dala vest miru. Nekega dne pokliče očeta. Izpove jim vse, kar je počenjal, odkar so bili oče na potovanju. Pove jim tudi odkritosrčno, da je v šoli nazadoval. Nazadnje jih pa prosi milo, naj mu vse odpuste. Oče, videč sinkovo kesanje, mu vse odpuste. Le zapovejo mu, naj se v bodočnosti poboljša. Pripovedujejo mu tudi, kako škoduje kajenje mladim ljudem, in da ne sme storiti kaj takega nikdar več.

France je ostal mož beseda. Ko je popolnoma ozdravel, se je začel pridno učiti, tako da je popravil,

kar se je prej poslabšal. Tudi kajenje smodčic je opustil. Ves se je izpremenil po bolezni; pomislil je, da ga je Bog videl, ko je kadil smodčice misleč, da ga „nihče ne vidi“, a ta ga je zato kaznoval z boleznijo. France je postal pozneje najblažji in najpridnejši fant v celi okolici. Vsi so ga radi imeli.

Slavko Planinski.

Na počitnicah.

Po vročem dnevu nastopi prijeten hlad, po napornem delu sladek počitek. Ta rek je ponovil že pred koncem leta drugošolec France Slak nešteto krat. In ko je vtaknil v žep izpričalo pred šolskim poslopjem, ponovil ga je še enkrat in se jel po njem ravhati.

France Slak je bil sicer prebrisan dečko, le eno slabost je imel, namreč to, da se ni mogel privaditi tistega čudnega računanja, ki ga imajo po srednjih šolah. V drugih predmetih je bil vsekako dober. Bil je marljiv, saj je vedel, da ga starši ne vzdržujejo v mestu prav lahko, dasi imajo posestvo v ugodnem stanju.

Slakov dijak se poslovi torej kmalu popoldne od svoje gospodinje in jo krene po prašni cesti na svoj dom. Z lahkim srcem, z veselim obrazom stopa po ulicah, zavedajoč se, da je tretješolec, kar se mu ne zdi malo.

Lahko si torej mislite, kako so bili učenega sinka veseli mati, ko jim je segel v roko. Sami niso vedeli, s čim bi mu postregli. Francetu je bila jako všeč ta materina ljubezen, da se je tembolj oddahnil po hudem trudu. Vsaj on si je tako mislil, da je prebil pretečeno leto vse gorje tega sveta.